

מסורת הש"ס

(א) ב"ב קע. ט. [לקמן ט.].
א. לקמן כ. ב"ק קיג.
ד) רבינא רש"ל ט. [עין רש"ל, ו] [לקמן ט.].
ו) [רש"ל, ח] שהגביתה.
זש"ל, ט) דף קיג:א.
י) [נדבכים כג, ט] [ב"ק קב, ט] ד"ה אמאי].

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבדת אחרך אשר האבד ממנו ומצאתה לא תוביל להתעלם: דברים כב ג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה היו וכו' אמא דרוכב ומנאי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ח וזה ב' ה'תם ח"ם וכו'. ע"ן לקמן דף קטז ע"א תוס' ד"ה וסא:

מוסף רש"י

ומצאתה. שמה קריה מציא, דאתאי לידיה משמע. וספילו הכי אחר ולא עובד טובים, ולמדך שאדעת כנעני מותרת, ולא תימא כי אמעט אדעת כנעני מלטריות אחריה אמעט, אבל אי נקטה חיוב לאסדוריה (לקטו כו). ואמרי לה כד'. שם מסס (ג'סין פה).

שְׁנִיִּים **אוּחוּזִין** **נְעוּלִים**. דוקא אוּחוּזִין דשנייהס מוּחוּקִים צה ואין ליה כח צה יותר מזה שאילו היתה ציד אחד לצדו הוי אידך המוציא מחצירו ועליו להביא ראיה צעדים שהיא שלו ואינו נאמן זה ליעול בשצועה: **זה אומר כולה שלי**. בגמרא מפרש למאי תנא תרתי: **זה ישבע**. מפרש בגמרא פחות **מחציה**. בגמרא (דף ה:) מפ' אמאי תקון כי האי לישנא בזה שצוה: **וזה אומר חציה שלי**. מודה הוא שהחצי של חצירו ואין דנין אלא על חציה הלכך זה האומר כולה שלי ישבע כו' כמשפט הראשון מה שהן דנין עליו נשבעין שניהס שאין לכל אחד צו פחות מחציו ונטול כל אחד חציו: **היו שנים רוכבין כו'**. לאשמעינן אמא (ב) דרוכב ומנהיג שניהס שוין לקנות צמנה מן ההפקר: **בזמן שהן מודין**. בגמרא (דף ט.) מפרש [דבהאין] אשמעינן דהמגביה מציא לחצירו קנה חצירו: **גב' ראיסיס**. קודם (י) שהגביתה אותה: **נראיה קני**. מדקמני יחלוקן: **סנא כולה שלי**. בחזקה גמורה שהגבתי תמילה ואמה תפסת מידי משוכתי צה: **והאמר רבנאי**. צבצא קמא צהגזל ומאכילי: **ומאסא דאמא לזידס משמע**. ואפי' הכי אחי' ולא עובד טובכים ולא תימא כי מיעט רחמנא עובד כוכבים היכא דלא אמאי לזידס דישראל לא מיחייב למטרר עלה ולאדדורה אבל אמא לזידס מיחייב להחזירה לדצדתו אסורה: **סנא לישנא דעלמא נקט**. אי לא הדר תנא כולה שלי הוה אמינא מאי מנאסיה דקתני תנא לשון בני אדם אחו צמשתנו ולא לשון המקרא והרצה בני אדם קורין לה מציא משעת ראיס: **צעלמא דקסני מנאסיס**. כ"מ ששנינו שהמוא' מציא קנאה הוה אמינא דמציא קני לה משעת ראיס דלא אשמעינן שום תנא דלא קני לה אלא צהגצוה להכי אשמעינן הכא ממשנא יתירה: **והא זה וזה קסני**. גבי מנאסיה תנא זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר ואי חדא הוה הכי אצבי ליה למתני זה אומר מנאסיה וכולה שלי: **צמקח וממכר**. קניתיא מיד פלוני ודוקא מקח וממכר הוא דלמרינן יחלוקן בשצועה דאיכא למימר שניהס קנאוה ולשניהס נתרנא המוכר אבל זה אומר איני ארגמיה וזה אומר איני ארגמיה לא יחלוקן דודאי חד מינייהו רמאי הוא ותהא מונחת עד שיצא אליהו: דמורה

רב שימי בר אשי ואמרי לה (ב) כד' (י) רישא במציאה (י)סיפא במקח וממכר וצריכא

שנים אוּחוּזִין פרק ראשון בבא מציעא

שְׁנִיִּים אוּחוּזִין במציא. איידי דאייירי צהגזל צתרנא (ב"ק דף קיע.) מחלוקת נסורת נגר ובעל הצית דקתני צמענא הרי אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הצית תני הכא נמי דיני חלוקות ואע"ג דצתרי מסכתא אין סדר למשנה(י ואיכא מ"ד כולה נזיקין לאו חדא מסכתא הוא ה"מ לענין מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי לא היה לומד כסדר אלא כמו שהיו חפצים התלמידים אבל כשחזרם על הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא טעם למה נשנית אחר שלפניה כדדייק צריש מסכת שצועות (דף ב:) מכדי תנא ממכות קסליק כו' וכן בטרטו (דף ב.).

ויחלוקן. תימא דמאי שנא מההיא דארצא דלמר דלמר כל דאלים גבר פרוק חזקת הצמים (ב"ב דף לד: וסס) וי"ל דלוחזין שאני דחשיב כאילו כל אחד יש לו צה צודאי החצי דאנן סהדי דמאי דתפיס האי זידיס הוא וכן צמנה שלישי דמדמי בגמרא לטליט חשיב ההוא שהנפקד מופס צחזקת שניהס כאילו הס עצמס מוחזקים צו לכך משני דהתס ודאי דחד מינייהו הוא ואין החלוקה יכולה להיות אמת ולכך יחא מונח אבל טליט דאיכא למימר דתרווייהו הוא יחלוקו וכן שנים אדוקים צשטר דמדמי לקמן (דף א.) למתני משום דשניהס אדוקים צו דהחלוקה יכולה להיות אמת דאפשר שפרע לו החצי וצמנה אין דרך שיקנה לו החצי אחרי שהוא ציד חצירו אבל דארצא אע"ג דאפשר שהיא של שניהס כיון דאין מוחזקין צו הוי דינא כל דאלים גבר ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין צו ואין החלוקה יכולה להיות אמת היכא דאיכא דררא דממונא פירוש שבלא טענותיהס יש ספק לצית דין יחלוקו: **וזה נוטץ רביע**. וא"ת יחא נאמן דחציו שלו מיגו דאי צעי אמר

כולה שלי כדאמר' צגמ' (לקמן דף ט.) האי מיגו גופיה לפטרו משצועה אי לא משום דאיערומי קמעריס ומפרש ריב"ס דמינו להוציא לא אמרי' דצחציו השני מוחזק זה כמו זה וההיא דחזקת הצתים (ב"ב דף לב: וסס) ^ו דגחין ולחיש ליה לרצה אין שטרא זייפא הוא ומיהו שטרא מעליא הוה לי צידי ואצד והימניה רצה להוציא צמיגו דאי צעי אמר שטרא מעליא הו' ההס היינו טעמא משום דאפי' הוה שתיק רק שלא היה מודה שהוא מזוייף היה נאמן כי החתימה היתה נכרת לעומדים שם ורצ יוסף אית ליה דאפילו מיגו לא הוה כיון שטענה ראשונה שהוא טוען צהאי שטרא הוא סקר ואין לומר מיגו אלא היכא שטענמו

ראשונה היא אמת מיגו שהיה טוען אחרת ולכך אינו מיגו אפילו להחזיק כגון צעוצדא קמיימא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מידי ודאי דהאומר כולה שלי יש לו צודאי חציה והאומר חציה שלי ספק אס יש לו צה כלום כדאמרינן צפרק החולץ (יבמות דף נח.) ספק ויצס צבאו לחלוק צנכסי צבא ספק אמר אנא צר מתנא אנא ואית לי פלגא ויצס אמר את צרא זידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יצס ודאי וספק ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי וי"ל דהתס יצס שהוא צנו של צבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אבל הכא אין צברא מה שהוא ודאי צחציו שיעיל לו לחציו השני: **בראי'ה בעלמא קנא**. אע"ג דקתני צמנתי' (לקמן דף ט:) ראה את המציאה ואמר לחצירו תנה לי דלא קנה צראיה וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מאי למדחי כיון דלמר תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני עד שיעיל לירו: **דבראי'ה בעלמא לא קני**. והא דאמר' צפרק הצית והעלייה (סו. וס) הצטה צהפקר קני היינו טעשה מעשה כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא זה וזה קתני**. איכא דוכמי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכמי דלא פריך: : ד"ה איבן:

אי

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פ"ט מהלכות טוען ונטען הל' ז סמג עשין לה טוש"ע ח"מ ס' קלח סעיף א:
ב ב מיי שם הלכה ח טוש"ע שם סעיף ב:
ג ג מיי שם הלכה ז טוש"ע שם סעיף א:
ד ד מיי פ"ז מהלכות גזילה ואצירה הל' א סמג עשין עד טוש"ע ח"מ ס' רסח סעיף א:
ה ה מיי פ"כ מהלכות מכירה הל' ד ועיין צהשנות וצמ"מ סמג עשין פב טוש"ע ח"מ ס' רכצ סעיף א:

רבינו חננאל

שנים אוּחוּזִין בטליט זה אומר אני מצאתיה וכו'. ואקשי' עלה למה לי למתנא ותב זה אומר כולה שלי הלא באומרנו אני מצאתיה משמע דכולה שלי היא. ופרקי הא אתא לאשמועי דבראיה בעלמא לא קני לה למציאה. הא לא מיבעיא דהא אמר רבינא ומצאתה דאתאי לזידה משמע. דבזרי רבינא בהגזול בתרא הלי' אין פורטין מתיבת הובכסין ופשוטה היא. ואוקומנא למתני' רישא במציאה וסיפא דקתני זה אומר כולה שלי בקנייתא בטטוען אני קניתיא ונתתי דמיה בלבעליה